

۱ کدام یک از چهره‌های برجسته فرهنگی در دوران ناصرالدین شاه قاجار، به ریاست دارالترجمه همایونی منصوب گردید؟

- ۱ رضا قلی خان هدایت   ۲ میرزا یوسف خان مستشارالدوله   ۳ حسن پیرنیا (مشیرالدوله)   ۴ محمدحسن خان اعتمادالسلطنه

۲ کدام مورخ دربار نادرشاه، نویسنده جهانگشای نادری است؟

- ۱ میرزا مهدی خان استرآبادی   ۲ امینی هروی   ۳ محمد بن خاوند شاه (میرخواند)   ۴ میرزا محمد صادق موسوی

۳ کدام مورد تحول عمیق و اساسی در تاریخ‌نگاری در ایران را فراهم آورد؟

- ۱ گسترش کشفیات باستان‌شناسی   ۲ گسترش فعالیت مطبوعات و شکل‌گیری آرشیو ملی ایران
۳ علاقه و اشتیاق مورخان به حقیقت‌نویسی و نکوهش تملق‌گویی   ۴ تأسیس دارالفنون و ایجاد دارالطباعه دولتی و دارالترجمه همایونی

۴ کدام یک از مورخان عصر ناصری، نخستین کسی است که واقعیت قتل امیرکبیر را در اثر خویش بازتاب داده است؟

- ۱ خاوری شیرازی   ۲ فتحعلی خان آخوندزاده   ۳ میرزا محمد جعفر خومورجی   ۴ میرزا محمد صادق موسوی

۵ تأسیس دارالترجمه همایونی در دوره قاجار چه تأثیری بر تاریخ‌نگاری این دوره داشت؟

۶ جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید.

الف اولین روزنامه ایران را میرزا صالح شیرازی با عنوان کاغذ اخبار در تهران منتشر کرد.

۷ محل نگهداری اسناد و مدارک با ارزش و معتبر هر کشور چه نام دارد؟

۸ منظور از «حکمت تاریخی» چیست؟

پاسخنامه تشریحی

۱. محمدحسن خان اعتمادالسلطنه، از مورخان مشهور عصر قاجار، یکی از چهره‌های برجسته فرهنگی این دوره بود که به ریاست دارالترجمه همایونی برگزیده شد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
۲. میرزا مهدی خان استرآبادی (مورخ دربار نادرشاه افشار) در کتاب‌های «جهانگشای نادری»، و «دَرّه نادری»، فتوحات نادر را شرح می‌دهد و وی را ستایش می‌کند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
۳. با گسترش فعالیت علمی شرق‌شناسان، کتیبه‌های بیستون و طاق‌بستان رمزگشایی شد و اطلاعات جدیدی درباره تاریخ ایران به دست آمد. گسترش کشفیات باستان‌شناسی در ایران، منابع نویسی را پیش روی مورخان قرار دارد و زمینه تحولی عمیق و اساسی را در تاریخ‌نگاری فراهم آورد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
۴. میرزا محمد جعفر خورموجی، از مورخان عصر ناصر و مؤلف کتاب حقایق‌الاجبار ناصری، نخستین کسی است که واقعتاً قتل امیرکبیر را بازتاب داده است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
۵. آثار فراوانی به فارسی ترجمه شد که نوشته‌های تاریخی نیز بخش قابل توجهی از نخستین آثار ترجمه شده از زبان‌های اروپایی به زبان فارسی را تشکیل می‌دادند و ترجمه این آثار تأثیر بسزایی در آشنایی نویسندگان و مورخان ایرانی با بینش و روش مورخان اروپایی داشت. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۶

الف صحیح

۷ آرشیو ملی

۸. مورخان جدید اروپایی با بررسی سیر حوادث و مطالعه علل و نتایج رویدادها، به قوانینی دست یافته‌اند که آن را «حکمت تاریخی» می‌نامند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

پاسخنامه کلیدی

۱ ۱ ۲ ۳ ۴

۲ ۱ ۲ ۳ ۴

۳ ۱ ۲ ۳ ۴

۴ ۱ ۲ ۳ ۴